

Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji
Wydział Oceny Technologii Medycznych

Filgrastym
we wskazaniach:

gorączka neutropeniczna, neutropenia
wrodzona, neutropenia nabyta

Opracowanie na potrzeby oceny zasadności dalszego
finansowania leków zawierających daną substancję
czynną we wskazaniach innych niż wymienione
w Charakterystyce Produktu Leczniczego

Opracowanie nr: OT.4221.17.2021
(Aneks do opracowania nr: OT.4321.5.2018)

Data ukończenia: 10.08.2021

KARTA NIEJAWNOŚCI

Dane zakreślone **kolorem żółtym** stanowią informacje publiczne podlegające wyłączeniu ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy: *nie dotyczy*.

Zakres wyłączenia jawności: dane objęte oświadczeniem (nie dotyczy) o zakresie tajemnicy przedsiębiorcy.

Podstawa prawna wyłączenia jawności: art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913).

Organ dokonujący wyłączenia jawności: Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia jawności: *nie dotyczy*.

Dane zakreślone **kolorem czarnym** stanowią informacje publiczne podlegające wyłączeniu ze względu na tajemnicę przedsiębiorców: *nie dotyczy*.

Zakres wyłączenia jawności: dane objęte oświadczeniem (nie dotyczy) o zakresie tajemnicy przedsiębiorcy.

Podstawa prawna wyłączenia jawności: art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913).

Organ dokonujący wyłączenia jawności: Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia jawności: *nie dotyczy*.

Dane zakreślone **kolorem czerwonym** stanowią informacje publiczne podlegające wyłączeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej.

Zakres wyłączenia jawności: *nie dotyczy*.

Podstawa prawna wyłączenia jawności: art. 5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) w zw. z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE.L. z 2016 r.119.1).

Organ dokonujący wyłączenia jawności: Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia jawności: *nie dotyczy*.

Spis treści

1. Przedmiot i historia zlecenia	4
2. Rekomendacje kliniczne	5
3. Wskazanie dowodów naukowych	10
3.1. Gorączka neutropeniczna, neutropenia wrodzona, neutropenia nabyta – w przypadkach innych niż określone w ChPL	10
3.1.1. Wyszukiwanie dowodów naukowych.....	10
3.1.2. Opis badań włączonych do analizy.....	10
3.1.3. Wyniki badań włączonych do przeglądu.....	12
3.2. Podsumowanie.....	12
4. Źródła.....	14
5. Załączniki.....	15
5.1. Wykaz leków zawierających filgrastym finansowanych ze środków publicznych w ramach ocenianego wskazania	15
5.2. Strategia wyszukiwania publikacji	15

1. Przedmiot i historia zlecenia

W związku z art. 40 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 523 z późn zm.) niniejsze opracowanie stanowi aneks do opracowania nr OT.4321.5.2018. Na podstawie ww. opracowania wydano pozytywną Opinię Rady Przejrzystości nr 253/2018 z dnia 24 września 2018 roku w sprawie zasadności finansowania ze środków publicznych substancji czynnej filgrastimum we wskazaniach innych niż ujęte w charakterystyce produktu leczniczego, tj.: gorączka neutropeniczna (zakażenie w przebiegu neutropenii) – w przypadkach innych niż określone w ChPL, anemia aplastyczna, neutropenia wrodzona – w przypadkach innych niż określone w ChPL, neutropenia nabyta – w przypadkach innych niż określone w ChPL. Zgodnie ze zleceniem otrzymanym z Ministerstwa Zdrowia (pismo znak PLR.07.5.2021.JKB z dnia 18 stycznia 2021 roku), niniejszy raport dotyczy jedynie następujących wskazań pozarejestrycyjnych: gorączka neutropeniczna, neutropenia wrodzona, neutropenia nabyta.

Również w 2015 roku wydano pozytywną Opinię Rady Przejrzystości nr 229/2015 z dnia 16 listopada 2015 roku w przedmiotowej sprawie, a w 2013 roku pozytywną Opinię Rady Przejrzystości nr 323/2013 z dnia 2 grudnia 2013 roku.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 czerwca 2021 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 lipca 2021 r. we wskazaniach pozarejestrycyjnych „gorączka neutropeniczna, neutropenia wrodzona, neutropenia nabyta” refundowane są obecnie następujące produkty lecznicze zawierające substancję czynną filgrastym: Accofil, Nivestim i Zarzio. Wszystkie te produkty lecznicze dostępne są w postaci roztworu do wstrzykiwań lub infuzji. Ponadto produkty te refundowane są we wszystkich zarejestrowanych wskazaniach, do których należą:

- skrócenie czasu trwania neutropenii i zmniejszenie częstości występowania gorączki neutropenicznej u pacjentów otrzymujących chemioterapię lekami cytotoksycznymi z powodu stwierdzonego nowotworu złośliwego (z wyjątkiem przewlekłej białaczki szpikowej i zespołów mielodysplastycznych) oraz skrócenie czasu trwania neutropenii u pacjentów poddanych leczeniu mieloablacyjnemu przed przeszczepieniem szpiku, u których występuje zwiększone ryzyko przedłużonej ciężkiej neutropenii. Bezpieczeństwo stosowania i skuteczność filgrastymu są podobne u dorosłych i dzieci otrzymujących chemioterapię lekami cytotoksycznymi;
- mobilizacja komórek progenitorowych krwi obwodowej (ang. peripheral blood progenitor cells, PBPC);
- u pacjentów (dzieci lub dorośli) z ciężką wrodzoną, cykliczną lub idiopatyczną neutropenią z bezwzględną liczbą neutrofilii (ANC) $\leq 0,5 \times 10^9/l$ oraz ciężkimi lub nawracającymi zakażeniami w wywiadzie, długotrwałe podawanie filgrastymu jest wskazane w celu zwiększenia liczby neutrofilii oraz zmniejszenia częstości i czasu trwania objawów związanych z zakażeniem;
- leczenie przewlekłej neutropenii (ANC $\leq 1,0 \times 10^9/l$) u pacjentów z zaawansowanym zakażeniem wirusem HIV, w celu zmniejszenia ryzyka zakażeń bakteryjnych, gdy nie można zastosować innych metod leczenia neutropenii.

Biorąc pod uwagę, że zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy oceny zasadności finansowania produktów leczniczych zawierających filgrastym w przypadkach innych niż określone w ChPL, populację docelową niniejszego raportu będą stanowić pacjenci z gorączką neutropeniczną, neutropenią wrodzoną i neutropenią nabytą w przypadkach innych niż wymienione powyżej.

Szczegółowy wykaz leków zawierających ocenianą substancję finansowanych ze środków publicznych w ramach ocenianego wskazania znajduje się w załączniku 5.1 do niniejszego aneksu.

Niniejsze opracowanie stanowi aktualizację danych zawartych w poprzednim opracowaniu w zakresie:

- istnienia nowych wytycznych praktyki klinicznej;
- istnienia nowych dowodów naukowych na potrzeby oceny skuteczności i bezpieczeństwa ocenianej technologii medycznej.

2. Rekomendacje kliniczne

W dniach 2-3.08.2021 przeprowadzono wyszukiwanie, którego celem było zaktualizowanie informacji o wytycznych praktyki klinicznej opisanych w opracowaniu AOTMiT z 2018 roku.

W celu odnalezienia wytycznych praktyki klinicznej opublikowanych od 2018 roku przeszukano następujące źródła:

- polskie: Polskie Towarzystwo Onkologiczne (<https://pto.med.pl/>); Polska Unia Onkologii (<http://www.puo.pl/>); Polskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (<https://www.ptok.pl/>);
- europejskie: National Institute for Health and Care Excellence (<https://www.nice.org.uk/guidance>), Scottish Intercollegiate Guidelines Network, (<http://www.sign.ac.uk/guidelines/index.html>);
- międzynarodowe: Guidelines International Network (<http://www.g-i-n.net/>), Tripdatabase (<https://www.tripdatabase.com>), National Guideline Clearinghouse, (www.guideline.gov), National Health and Medical Research Council, (<https://www.nhmrc.gov.au/>), Prescrire International, (<http://english.prescrire.org/en>).

Dodatkowo przeprowadzono niesystematyczne wyszukiwanie przy użyciu wyszukiwarki internetowej z zastosowaniem słów kluczowych: *febrile neutropenia*, *congenital neutropenia*, *acquired neutropenia* i *neutropenia*.

W trakcie wyszukiwania odnaleziono 4 wytyczne praktyki klinicznej, w których odnoszono się do profilaktyki i leczenia neutropenii i gorączki neutropenicznej w przebiegu chorób nowotworowych: polskie (Potemski 2020), amerykańskie NCCN 2021, włoskie AIOM 2020 oraz hiszpańskie SEOM 2018.

Wszystkie odnalezione wytyczne zalecają zastosowanie filgrastymu w profilaktyce pierwotnej gorączki neutropenicznej, jeśli teoretyczne ryzyko jej wystąpienia jest wysokie (>20%) i w profilaktyce wtórnej, jeśli zmniejszenie dawki chemioterapii nie jest zalecane. Rutynowe leczenie neutropenii i gorączki neutropenicznej za pomocą czynnika stymulującego tworzenie kolonii granulocytów (G-CSF, ang. granulocyte colony-stimulating factor), w tym m.in. filgrastymu, nie jest wskazane. Wszystkie wytyczne zalecają jednak zastosowanie G-CSF w leczeniu gorączki neutropenicznej w przypadku występowania dodatkowych czynników ryzyka i/lub jeśli gorączka wystąpi pomimo zastosowania profilaktyki G-CSF. Nie zaleca się leczenia neutropenii bez gorączki neutropenicznej za pomocą G-CSF.

Rekomendowany sposób postępowania w profilaktyce i leczeniu neutropenii i gorączki neutropenicznej jest taki sam jak w raporcie z 2018 roku. Szczegółowe informacje zawarte w odnalezionych wytycznych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 1. Przegląd interwencji wg wytycznych praktyki klinicznej

Organizacja, rok (kraj/region)	Opis zaleceń klinicznych
<p style="text-align: center;">Potemski 2020 (Polska)</p>	<p><u>Wytyczne dot. leczenia neutropenii</u></p> <p>1. Leczenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdecydowanie nie zaleca się rutynowego stosowania G-CSF w leczeniu wszystkich chorych z GN. W metaanalizie 14 badań z randomizacją, w których w grupie około 1500 chorych porównywano stosowanie czynników wzrostu kolonii granulocytów lub granulocytów i makrofagów w odniesieniu do placebo, nie wykazano zmniejszenia umieralności w związku ze stosowaniem granulopoetyn i związanej z zakażeniami (wykazano krótszy czas trwania hospitalizacji chorych oraz czas do zwiększenia liczby granulocytów obojętnochłonnych)* (I, A); • Dodanie G-CSF do antybiotykoterapii należy jednak rozważyć w sytuacji, gdy (IV, A): <ul style="list-style-type: none"> — nie ma odpowiedzi na antybiotykoterapię; — obecne jest ciężkie i zagrażające życiu zakażenie lub występują powikłania (posocznica, wstrząs septyczny); — stwierdza się GN, mimo stosowania profilaktyki niepegylowanymi czynnikami wzrostu; — współwystępują inne czynniki zwiększające ryzyko wystąpienia powikłań (wiek > 65 lat, neutropenia < 100/μl lub trwająca > 10 dni, zakażenia grzybicze, wystąpienie GN w trakcie hospitalizacji, wcześniejsze epizody GN); • Nie ma danych wskazujących, że chorzy z GN mogą odnosić korzyści z przetaczania granulocytów. <p>2. Profilaktyka wtórna</p> <ul style="list-style-type: none"> • W przypadku wystąpienia GN po ChT należy od następnego cyklu rozważyć zastosowanie wtórnej profilaktyki przy użyciu G-CSF;

Organizacja, rok (kraj/region)	Opis zaleceń klinicznych
	<ul style="list-style-type: none"> • Alternatywnym sposobem postępowania, preferowanym w większości sytuacji klinicznych, jest zmniejszenie dawek leków lub zastosowanie mniej mielotoksycznego schematu ChT. Decyzja w znacznym stopniu zależy od intencji stosowanego leczenia; • W wybranych przypadkach wskazaniem do wtórnej profilaktyki może być wystąpienie nie tylko GN, ale także bezobjawowej neutropenii będącej przyczyną opóźnienia zastosowania kolejnych cykli ChT, ponieważ u części chorych leczonych radykalnie zmniejszenie intensywności dawki może niekorzystnie wpływać na rokowanie; • W profilaktyce GN można stosować dwie grupy preparatów G-CSF — postaci pegylowane (np. pegfilgrastym i lipegfilgrastym) lub niepegylowane (np. filgrastym). Postacie pegylowane stosuje się w pojedynczym wstrzyknięciu (6 mg) wykonywanym po ChT (ok. 24 godziny). Postaci pegylowanych nie powinno się stosować w przypadku prowadzenia ChT o częstotści kolejnych cykli mniejszej niż 14 dni. Stosowanie niepegylowanych postaci G-CSF (np. filgrastym) rozpoczyna się między 24. i 72. godziną po zastosowaniu ChT (dawka 5 µg/kg z zaokrągleniem do pełnej ampułki) podskórnie, codziennie, do ustąpienia przewidywanego nadiru (zwykle ≥ 5–7 dni) oraz uzyskania prawidłowej lub nieznacznie zmniejszonej, ale ustabilizowanej liczby neutrofilii. Nie ma danych wskazujących na różnice w skuteczności preparatów G-CSF, w tym pegylowanych i niepegylowanych. <p>3. Profilaktyka pierwotna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powszechnie akceptowanym wskazaniem [do stosowania G-CSF jako profilaktyki pierwotnej - przyp. analityka] jest konieczność stosowania ChT o teoretycznym ryzyku wystąpienia GN większym niż 20% i jest to wskazanie niezależne od innych czynników ryzyka (I, A); • Jeżeli zastosowanie ChT wiąże się z ryzykiem wystąpienia GN wynoszącym 10–20%, to wskazaniem do włączenia profilaktyki pierwotnej może być obecność dodatkowych czynników ryzyka wystąpienia GN oraz jej powikłań (np. wiek > 65. rz., występowanie GN w trakcie wcześniej prowadzonej ChT, duże zaawansowanie nowotworu, przerzuty w szpiku, przebyta RT z objęciem części układu kostnego zawierającego znaczną część szpiku, zły stan sprawności ogólnej, niedożywienie, pęć żeńska, niedokrwistość, upośledzenie czynności nerek i wątroby i inne) (IV, C); • Profilaktyka pierwotna neutropenii jest też niezbędnym elementem schematów chemioterapii podawanych w krótszych niż standardowe odstępach (tzw. schematy z większą gęstością dawkowania) (I, A). • Sposób stosowania G-CSF jest analogiczny do wykorzystywanego w ramach profilaktyki wtórnej. • Pierwotne postępowanie profilaktyczne nie jest uzasadnione w przypadku schematów ChT o małym ryzyku wystąpienia GN. <p>*Autorzy powołują się na badanie z 2014 roku. <u>Jakość naukowych dowodów</u> I — Dowody pochodzące z prawidłowo zaplanowanych i przeprowadzonych badań klinicznych z losowym doбором chorych lub metaanalizy badań klinicznych z randomizacją IV — Dowody pochodzące z doświadczeń uzyskanych w klinicznej praktyce i/lub opiniach ekspertów <u>Kategorie rekomendacji</u> A — Wskazania potwierdzone jednoznacznie i bezwzględnie użyteczne w klinicznej praktyce C — Wskazania określone indywidualnie</p>
NCCN 2021 (USA)	<p><u>Wytyczne dot. stosowania krwiotwórczych czynników wzrostu u dorosłych pacjentów</u> (o ile nie wskazano inaczej, wszystkie zalecenia mają kategorię 2A)</p> <p>1. Profilaktyka w przypadku ryzyka wystąpienia gorączki neutropenicznej w wyniku chemioterapii u pacjentów z guzami litymi i nowotworami nieszpikowymi:</p> <p>Pierwszy cykl chemioterapii – profilaktyka pierwotna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko wysokie >20%: G-CSF (kategoria 1); • ryzyko umiarkowane 10 – 20%: należy rozważyć G-CSF w zależności od czynników ryzyka występujących u danego pacjenta; • niskie <10%: nie należy stosować G-CSF <p>Drugi i kolejne cykle chemioterapii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gorączka neutropeniczna lub neutropenia wymagająca zmniejszenia dawki w wywiadzie: <ul style="list-style-type: none"> ○ wcześniejsze stosowanie G-CSF: należy rozważyć redukcję dawki chemioterapii lub zmianę leczenia; ○ brak wcześniejszego stosowania G-CSF: należy rozważyć G-CSF zgodnie z ww. kryteriami ryzyka; • brak gorączki neutropenicznej lub neutropeni wymagającej zmniejszenia dawki w wywiadzie: nie należy stosować G-CSF. <p>Filgrastym i tbo-filgrastym są zalecane w dawkach 5 µg/kg dziennie do momentu, gdy całkowita liczba neutrofilii nie wróci do normy (lub blisko normy). Leczenie rozpoczyna się dzień do 3-4 dni po ukończeniu chemioterapii i utrzymuje poprzez okres rekonwalescencji po osiągnięciu nadiru.</p> <p>Pegfilgrastym jest zalecany w dawkach 6 mg na cykl leczenia (<i>kategoria 1</i>) i powinien on być podawany dzień po chemioterapii (<i>kategoria 1</i>). W celach profilaktycznych zaleca się również stosowanie pegfilgrastymu w ramach dodatkowej pomocy przy chemioterapii (raz na 3 tygodnie) (<i>kategoria 1</i>).</p>

Organizacja, rok (kraj/region)	Opis zaleceń klinicznych
	<p>2. Leczenie gorączki neutropenicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • pacjenci otrzymujący obecnie lub wcześniej G-CSF w profilaktyce: <ul style="list-style-type: none"> ○ pacjenci otrzymujący codziennie filgrastym, lub tbo-filgrastym – kontynuacja G-CSF; ○ pacjenci, u których zastosowano w ramach profilaktyki długo działający pegfilgrastym – nie należy stosować dodatkowo G-CSF (można rozważyć w przypadku przedłużającej się neutropenii). • pacjenci, którzy nie stosowali G-CSF w profilaktyce: <ul style="list-style-type: none"> ○ brak czynników ryzyka dla komplikacji związanych z infekcją – nie należy stosować czynników krwiotwórczych ○ obecność czynników ryzyka dla komplikacji związanych z infekcją (sepsa, wiek > 65 r.ż., całkowita liczba neutrofilów <100/μL, spodziewany czas trwania neutropenii >10 dni, zapalenie płuc lub inne infekcje, inwazyjne infekcje grzybicze, hospitalizacja w momencie gorączki, gorączka neutropeniczna w wywiadzie) – należy rozważyć zastosować czynników krwiotwórczych (filgrastym/tbo-filgrastym/sargramostym). Pegfilgrastym był badany jedynie w profilaktyce). <p>Filgrastym/tbo-filgrastym należy podawać w dawkach 5 μg/kg dziennie do momentu, gdy całkowita liczba neutrofilów nie wróci do normy (lub blisko normy).</p> <p>Sargramostym w badaniach klinicznych stosowano w dawce 250 μg/m² dziennie do momentu, gdy całkowita liczba neutrofilów nie wróci do normy (lub blisko normy).</p> <p>W wytycznych wskazano odmienny sposób postępowania w przypadku następujących nowotworów: ostra białaczka szpikowa, przewlekła białaczka szpikowa, zespoły mielodysplastyczne. Poniżej opisano wytyczne dotyczące stosowania filgrastymu w przewlekłej białaczce szpikowej i w zespołach mielodysplastycznych, ponieważ należą one do wskazań pozarejestacyjnych ocenianej substancji.</p> <p><u>Wytyczne dot. postępowania w przewlekłej białaczce szpikowej</u></p> <p>W pierwszej kolejności, w przypadku wystąpienia neutropenii należy odstawić lek wywołujący neutropenię i monitorować całkowitą liczbę neutrofilów, jeśli neutropenia ustąpi należy wznowić lek w tej samej dawce. Jeśli neutropenia się utrzymuje, zaleca się wznowienie leczenia z zastosowaniem niższej dawki.</p> <p>Czynniki wzrostu można zastosować w przypadku pacjentów z oporną neutropenią będącą wynikiem stosowania bosutynibu, dasatynibu, imatynibu, nilotynibu, ponatynibu. Czynniki wzrostu należy stosować łącznie z lekiem wywołującym neutropenię.</p> <p><u>Wytyczne dot. postępowania w zespołach mielodysplastycznych</u></p> <p>G-CSF (filgrastym/filgrastym-sndz, tbo-filgrastym) nie są zalecane jako rutynowa profilaktyka infekcji. Ich zastosowanie można rozważyć w przypadku pacjentów z neutropenią i nawracającymi lub opornymi infekcjami. W skojarzeniu z erytropoetyną G-CSF stosuje się w niektórych przypadkach anemii.</p> <p><u>Kategorie dowodów:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Kategoria 1: Oparta na dowodach wysokiej jakości, jednolity konsensus NCCN, że technologia jest właściwa.</i> – <i>Kategoria 2A: Oparta na dowodach niższej jakości, jednolity konsensus NCCN, że technologia jest właściwa.</i> – <i>Kategoria 2B Oparta na dowodach niższej jakości, konsensus NCCN, że technologia jest właściwa.</i> <p>Źródło finansowania: NCCN</p> <p>Konflikt interesów: Część autorów zadeklarowała konflikt interesów.</p>
AIOM 2020 (Włochy)	<p><u>Wytyczne dot. leczenia neutropenii wywołanej chemioterapią u pacjentów z nowotworem</u></p> <p>4. Zalecenia dot. profilaktyki pierwotnej (w pierwszym cyklu chemioterapii)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wysokie ryzyko (>20%) wystąpienia gorączki neutropenicznej: stosowanie G-CSF jest zalecane (jakość dowodów: D, rekomendacja: silna pozytywna); • Umiarkowane ryzyko (10 – 20%) wystąpienia gorączki neutropenicznej: stosowanie G-CSF jest zalecane w przypadku obecności czynników ryzyka związanych z pacjentem (wiek, płeć żeńska, niska jakość życia określona jako ECOG≥2, niski poziom odżywienia, immunosupresja, występująca w przeszłości neutropenia lub limfopenia, obecność otwartych ran, obecność aktywnego zakażenia tkanek, choroby współistniejące, takie jak choroba sercowo-naczyniowa, POChP, choroba wątroby, cukrzyca, anemia). Ryzyko należy ponownie rozważyć przy każdym cyklu chemioterapii (jakość dowodów: D, rekomendacja: silna pozytywna). <p>5. Zalecenia dot. profilaktyki wtórnej (w kolejnych cyklach chemioterapii, po wystąpieniu gorączki neutropenicznej w poprzednim cyklu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaleca się stosowanie G-CSF u pacjentów, u których zmniejszenie dawki leku cytotoksycznego nie jest zalecane, u których wystąpiła gorączka neutropeniczna w poprzednich cyklach leczenia (jakość dowodów: D, rekomendacja: silna pozytywna). <p>6. Zalecenia dot. leczenia gorączki neutropenicznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie zaleca się G-CSF u pacjentów z gorączką neutropeniczną (jakość dowodów: D, rekomendacja: słaba negatywna)

Organizacja, rok (kraj/region)	Opis zaleceń klinicznych
	<p>[Przyp. analityka: jednocześnie w rekomendacji przedstawiono wykres, z którego wynika, że zaleca się stosowanie G-CSF w następujących przypadkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ gdy przed wystąpieniem gorączki neutropenicznej stosowano G-CSF w profilaktyce; ○ gdy przed wystąpieniem gorączki neutropenicznej nie stosowano G-CSF w profilaktyce, ale występują dodatkowe czynniki ryzyka (wiek >65 lat, ciężka neutropenia N <100/μl, nadciśnienie i niewydolność wielonarządowa, zapalenie płuc, inwazyjna infekcja grzybiczna, konieczność hospitalizacji, neutropenia w wywiadzie). <p>Nie zaleca się stosowania G-CSF w przebiegu neutropenii bez gorączki i z gorączką, ale bez dodatkowych czynników ryzyka.]</p> <ul style="list-style-type: none"> • G-CSF nie powinien być rutynowo stosowany w połączeniu z antybiotykami (jakość dowodów: D, rekomendacja: słaba negatywna); • G-CSF można stosować w celu skrócenia czasu trwania neutropenii (jakość dowodów: D, rekomendacja: słaba pozytywna). <p>7. Zalecenia dot. dawkowania</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka pierwotna i wtórna: stosowanie G-CSF (5 μg/kg/dobę podskórnie) należy rozpocząć w ciągu 24-72 godzin po zakończeniu cyklu chemioterapii i kontynuować do uzyskania poziomu neutrofilów >1000/μl (jakość dowodów: D, rekomendacja: silna pozytywna); • Pojedyncze podanie pegfilgrastymu/lipegfilgrastymu (6 mg podskórnie) należy w ciągu 24-72 godzin po zakończeniu cyklu chemioterapii (jakość dowodów: A, rekomendacja: silna pozytywna); • Podawanie G-CSF jest przeciwwskazane na 48 godzin przed oraz w połączeniu z chemioterapią (jakość dowodów: D, rekomendacja: słaba negatywna); • Można rozważyć stosowanie G-CSF podawanego codziennie w schemacie krótszym niż 6 dni u dorosłych pacjentów z guzami litymi, u których stosuje się chemioterapię krótszą niż 6 dni (jakość dowodów: D, rekomendacja: słaba pozytywna). <p><u>Jakość dowodów</u></p> <p><i>A – Dostępna jest co najmniej jedna metaanaliza lub przegląd systematyczny lub RCT ocenione na 1+ (niskie ryzyko popełnienia błędu systematycznego) mające bezpośrednie zastosowanie do populacji docelowej lub zestaw dostępnych testów opierających się głównie na badaniach ocenionych na 1+ mających bezpośrednie zastosowanie do populacji docelowej i ze spójnymi wynikami pod względem kierunku i wielkości efektu.</i></p> <p><i>D – Testy z poziomu 3 (badania nieanalityczne: opisy przypadków i serii przypadków) lub 4 (opinie ekspertów) lub badania ocenione na 2+ (niskie ryzyko błędu systematycznego, małe prawdopodobieństwo obecności czynników zakłócających, umiarkowane prawdopodobieństwo związku przyczynowego między interwencją a efektem).</i></p> <p><u>Siła rekomendacji</u></p> <p><i>Silna pozytywna – Interwencja powinna być traktowana jako interwencja pierwszego wyboru (istnieją dowody, że korzyści przeważają nad szkodami ze stosowania).</i></p> <p><i>Słaba pozytywna – Interwencję można uznać za opcję pierwszego wyboru, mając jednocześnie świadomość istnienia innych możliwych do zastosowania opcji terapeutycznych (istnieje niepewność dotycząca przewagi korzyści nad szkodami ze stosowania.)</i></p> <p><i>Słaba negatywna – Interwencja nie powinna być traktowana jako opcja pierwszego wyboru; może być jednak zastosowana w wysoce wybranych przypadkach (istnieje niepewność dotycząca przewagi szkody ze stosowania nad korzyściami).</i></p> <p><i>Konflikt interesów: brak.</i></p>
SEOM 2018 (Hiszpania)	<p><u>Wytyczne dotyczą leczenia i prewencji gorączki neutropenicznej u dorosłych pacjentów z guzami litymi</u></p> <p>1. Leczenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zaleca się terapeutyczne stosowanie G-CSF u pacjentów z wysokim ryzykiem powikłań infekcyjnych, z neutropenią <100 neutrofilii/mm³ lub jeśli występują czynniki ryzyka (wiek >65 lat, niestabilność kliniczna, rozległe zakażenie lub poważne powikłanie) (I, A). <p>2. Profilaktyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktykę pierwotną filgrastymem, pegfilgrastymem lub lekami biopodobnymi zaleca się, gdy prawdopodobieństwo wystąpienia gorączki neutropenicznej przekracza 20% (I, A); • U pacjentów z umiarkowanym ryzykiem wystąpienia gorączki neutropenicznej (10–20%) decyzję o zastosowaniu profilaktyki pierwotnej filgrastymem, pegfilgrastymem lub lekami biopodobnymi należy podjąć indywidualnie dla każdego pacjenta. Oprócz samego prawdopodobieństwa, należy wziąć pod uwagę jakościowe konsekwencje wystąpienia gorączki neutropenicznej (II, A); • Profilaktyka wtórna filgrastymem, pegfilgrastymem lub lekami biopodobnymi jest zalecana u pacjentów z wcześniejszym epizodem gorączki neutropenicznej, u których opóźnienie lub obniżenie dawki chemioterapii może negatywnie wpłynąć na przeżycie (I, A). <p><u>Jakość dowodów:</u></p> <p><i>A – wysoka (silne przekonanie, że prawdziwy efekt jest zbliżony do oszacowanego).</i></p> <p><u>Poziom rekomendacji:</u></p>

Organizacja, rok (kraj/region)	Opis zaleceń klinicznych
	<p><i>I – silna pozytywna (większość pacjentów powinna otrzymać zalecany sposób postępowania i nie powinna mieć problemu z jego wyborem)</i></p> <p><i>II – słaba pozytywna (można zastosować różne sposoby postępowania, a rolą lekarza jest pomoc pacjentowi w dokonaniu wyboru zgodnego z jego wartościami i preferencjami. Lekarze powinni spodziewać się, że pracując nad podjęciem decyzji spędzą z pacjentami więcej czasu.)</i></p> <p><i>Konflikt interesów: część autorów zgłosiła konflikt interesów.</i></p>

Skróty: AIOM – Włoskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej, ChT - chemioterapia, ECOG – skala Eastern Cooperative Oncology Group służąca do oceny jakości życia pacjentów z chorobą nowotworową, G-CSF – Czynn timer stymulujący tworzenie kolonii granulocytów ang. granulocyte colony-stimulating factor), GN – gorączka neutropeniczna, NCCN – The National Comprehensive Cancer Network, NCCN CG – National Child Cancer Network Clinical Guidelines, POChP – Przewlekła obturacyjna choroba płuc, SEOM – Hiszpańskie Towarzystwo Onkologii Klinicznej (ang.Spanish Society of Medical Oncology).

3. Wskazanie dowodów naukowych

3.1. Gorączka neutropeniczna, neutropenia wrodzona, neutropenia nabyta – w przypadkach innych niż określone w ChPL

3.1.1. Wyszukiwanie dowodów naukowych

Analitycy Agencji przeprowadzili aktualizację przeglądu systematycznego przeprowadzonego w 2018 roku w celu odnalezienia dowodów naukowych dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa stosowania produktów leczniczych zawierających filgrastym w leczeniu gorączki neutropenicznej, neutropenii wrodzonej i neutropenii nabytej w przypadkach innych niż określone w ChPL. Wyszukiwanie przeprowadzono w dniu 30 lipca 2021 roku w bazach medycznych MEDLINE (via Pubmed), EMBASE oraz Cochrane Library. Jako datę odcięcia przyjęto dzień 27.08.2018 roku, tj. do aneksu włączano badania opublikowane po dacie wyszukiwania przeprowadzonego w opracowaniu nr OT.4321.5.2018.

Poniżej przedstawiono kryteria włączenia badań do analizy:

Populacja: pacjenci z gorączką neutropeniczną, neutropenią wrodzoną, neutropenią nabytą – w przypadkach innych niż określone w ChPL (tj. w przypadkach innych niż:

- występująca u pacjentów otrzymujących chemioterapię lekami cytotoksycznymi z powodu stwierdzonego nowotworu złośliwego (jedynie neutropenia występująca w leczeniu przewlekłej białaczki szpikowej i zespołów mielodysplastycznych stanowiła kryterium włączenia do raportu);
- występująca u pacjentów poddanych leczeniu mieloablacyjnemu przed przeszczepieniem szpiku, u których występuje zwiększone ryzyko przedłużonej ciężkiej neutropenii;
- mobilizacja komórek progenitorowych krwi obwodowej;
- występująca u pacjentów (dzieci lub dorośli) z ciężką wrodzoną, cykliczną lub idiopatyczną neutropenią z bezwzględną liczbą neutrofilii (ANC) $\leq 0,5 \times 10^9/l$ oraz ciężkimi lub nawracającymi zakażeniami w wywiadzie;
- przewlekła neutropenia (ANC $\leq 1,0 \times 10^9/l$) u pacjentów z zaawansowanym zakażeniem wirusem HIV, gdy nie można zastosować innych metod leczenia neutropenii).

Interwencja: filgrastym

Komparator: bez ograniczeń.

Punkty końcowe: dotyczące skuteczności i bezpieczeństwa stosowania filgrastymu w analizowanej populacji pacjentów.

Typ badań: przeglądy systematyczne z metaanalizą lub bez, randomizowane badania kliniczne. W przypadku braku odnalezienia badań RCT zdecydowano o włączeniu badań eksperymentalnych jednoramiennych i prospektywnych lub retrospektywnych badań kohortowych.

Inne: publikacje w języku angielskim i polskim, dostępne w postaci pełnego tekstu, opublikowane po 27.08.2018 roku.

Przeprowadzoną strategię wyszukiwania przedstawiono w załączniku nr 5.2. do niniejszego opracowania.

3.1.2. Opis badań włączonych do analizy

Gorączka neutropeniczna

Nie odnaleziono badań spełniających kryteria włączenia do niniejszego przeglądu dla wskazania gorączki neutropenicznej w przypadkach innych niż określone w ChPL.

Neutropenia wrodzona

Nie odnaleziono badań spełniających kryteria włączenia do niniejszego przeglądu dla wskazania neutropenii wrodzonej w przypadkach innych niż określone w ChPL.

Neutropenia nabyta

W wyniku wyszukiwania dla wskazania neutropenia nabyta w przypadkach innych niż określone w ChPL odnaleziono 2 badania retrospektywne Hamel 2019 i Iino 2018 oraz jedno prospektywne badanie obserwacyjne Herrero 2019.

Charakterystykę włączonych badań przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Charakterystyka badań przeprowadzonych w populacji z neutropenią nabytą

Badanie	Metodyka	Populacja	Punkty końcowe (wybrane)
<p>Herrero 2019</p> <p><u>Źródło</u> <u>finansowania</u>: zadeklarowano brak finansowania</p> <p><u>Konflikt interesów</u>: Autorzy zgłosili brak konfliktu interesów.</p>	<p><u>Typ badania</u>: prospektywne badanie obserwacyjne</p> <p><u>Interwencja</u>: filgrastym w dawce 5 µg/kg m.c. co 24 godziny</p> <p>Pacjenci obowiązkowo przechodzili codzienną ocenę liczby neutrofilii i limfocytów, pod kontrolą hematologa.</p> <p><u>Czas trwania terapii</u>: terapię przerywano, gdy ANC $\geq 0,5 \times 10^9$ komórek/L przez dwa kolejne dni (co stanowiło definicję powodzenia terapii)</p> <p><u>Okres obserwacji</u>: b.d.</p>	<p><u>Kryteria włączenia</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dorośli pacjenci z ciężką neutropenią; • leczeni filgrastymem; • przyjęci do szpitala w latach 2015-2017; • niestosujący chemioterapii. <p>Neutropenię definiowano jako ANC $< 0,5 \times 10^9$ komórek/L.</p> <p><u>Kryteria wykluczenia</u>: pacjenci z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywnym zakażeniem wirusowym; • wrodzoną neutropenią; • innymi podstawowymi chorobami hematologicznymi. <p><u>Liczba pacjentów</u>: N=13</p>	<ul style="list-style-type: none"> • średni czas trwania ciężkiej neutropenii • liczba zgonów
<p>Hamel 2019</p> <p><u>Źródło</u> <u>finansowania</u>: brak informacji</p> <p><u>Konflikt interesów</u>: Autorzy zgłosili brak konfliktu interesów.</p>	<p><u>Typ badania</u>: jednośrodkowe badanie retrospektywne</p> <p><u>Interwencja</u>: G-CSF*</p> <p>U n=30 pacjentów zastosowano średnią dawkę G-CSF wynoszącą $4,6 \pm 1,2$ µ/kg m.c. Średnia całkowita, dostarczona dawka G-CSF w trakcie leczenia wyniosła $1,8 \pm 9,0$ µ/kg m.c.)</p> <p><u>Czas trwania terapii</u>: terapię przerywano, gdy WBC $\geq 3\ 000$ komórek/µL (co stanowiło definicję powodzenia terapii)</p> <p><u>Okres obserwacji</u>: b.d.</p>	<p><u>Kryteria włączenia</u>: dorośli pacjenci po przeszczepie nerki stosujący G-CSF (w ciągu 6 miesięcy od przeszczepu) z powodu leukopenii i neutropenii.</p> <p>Neutropenię definiowano jako ANC < 1000 komórek/µL, a leukopenię jako WBC $< 3\ 000$ komórek/µL</p> <p><u>Kryteria wykluczenia</u>: pacjenci stosujący G-CSF we wskazaniach związanych z nowotworem złośliwym, leczeni poza kliniką prowadzącą badanie oraz będący biorcami przeszczepów wielonarządowych.</p> <p><u>Liczba pacjentów włączonych do badania</u>: N=36, z czego tylko n=30 otrzymało G-CSF. Wyniki wskaźnika ANC dostępne były jedynie dla ok. 70% pacjentów).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czas od zastosowania terapii G-CSF do unormowania się liczby leukocytów (WBC) • czas trwania leczenia G-CSF • ocena poprawy parametrów laboratoryjnych**
<p>Iino 2018</p> <p><u>Źródło</u> <u>finansowania</u>: brak informacji</p> <p><u>Konflikt interesów</u>: brak informacji</p>	<p><u>Typ badania</u>: jednośrodkowe badanie retrospektywne</p> <p><u>Interwencja</u>: filgrastym biopodobny (BF) (preparat Filgrastim BS Syringe for Injection "F").</p> <p>Średnia dostarczona dawka wyniosła 9,68 mg (przedział: 5,40-12,60 mg).</p> <p><u>Komparator (historyczna grupa kontrolna)</u>: filgrastym oryginalny (OF) (preparat Gran Syringe). Średnia dostarczona dawka wyniosła 10,80 mg (przedział: 7,65-27,9 mg).</p> <p><u>Czas trwania terapii</u>: terapię filgrastymem stosowano 1 dzień po przeszczepie krwi pępowinowej aż do osiągnięcia rekonstrukcji hematopoezy (zdefiniowanej jako ANC $\geq 0,5 \times 10^9$ komórek/L, liczba płytek krwi</p>	<p><u>Kryteria włączenia</u>: pacjenci z nowotworami złośliwymi układu krwiotwórczego (takimi jak: ostra białaczka szpikowa, zespół mielodysplastyczny, ostra białaczka limfoblastyczna, chłoniak niezłazniczy) po przeszczepie krwi pępowinowej ze stwierdzoną neutropenią oraz obniżoną liczbą płytek krwi i retikulocytów</p> <p><u>Kryteria wykluczenia</u>: nie zdefiniowano</p> <p><u>Liczba pacjentów włączonych do badania</u>[#]:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BF: N=12 • OF: N=10 	<ul style="list-style-type: none"> • czas trwania terapii; • ocena parametrów laboratoryjnych: uzyskanie poprawy wskaźnika ANC (zdefiniowane jako ANC $\geq 0,5 \times 10^9$ komórek/L), liczby płytek krwi $\geq 20 \times 10^9$ komórek/L oraz retikulocytów $\geq 1\%$; • rekonstrukcja hematopoezy; • wystąpienie powikłań związanych z przeszczepieniem – gorączka neutropeniczna (rozumiana jako temperatura $\geq 37,5$ st. Celsjusza);

Badanie	Metodyka	Populacja	Punkty końcowe (wybrane)
	<p>$\geq 20 \times 10^9$ komórek/L, retikulocyty $\geq 1\%$ - przez 3 dni z rzędu) - co stanowiło definicję powodzenia terapii)</p> <p><u>Okres obserwacji:</u> średnio 24 miesiące (przedział od 13 do 72 miesięcy)</p>		

*w badaniu nie zdefiniowano substancji z grupy G-CSF.

**głównym celem badania była ocena poprawy liczby leukocytów (WBC) po zastosowaniu terapii G-CSF, w badaniu oceniono dodatkowo poprawę takich wskaźników jak: SCr - poziomu kreatyniny oraz ANC – bezwzględna liczba neutrofilii (jednak dla 30% pacjentów brak jest danych dla tego wskaźnika).

z czego ok. 40% w każdej z grup (n=5 w grupie BF oraz n=4 w grupie OF) przed przeszczepem przeszło chemioterapię niemieloablacyjną – co stanowi pozarejestrowane zastosowanie filgrastymu, a tym samym populację docelową niniejszego opracowania/przeglądu

Skróty: ANC – bezwzględna liczba neutrofilii, *ang. absolute neutrophil count*; G-CSF – czynniki stymulujący tworzenie kolonii granulocytów, *ang. granulocyte colony-stimulating factor*; WBC – liczba białych krwinek (leukocytów), *ang. white blood cells*.

3.1.3. Wyniki badań włączonych do przeglądu

Poprawa całkowitej liczby neutrofilii (ANC)

W badaniu Hamel 2019 w całkowitej populacji włączonej do badania (w tym uwzględniono również osoby, które nie otrzymały G-CSF) wskaźnik ANC uległ poprawie po zastosowaniu terapii G-CSF z 653 ± 368 do 3372 ± 3694 komórek/ μ L. Natomiast wśród pacjentów, którzy nie otrzymali terapii G-CSF wskaźnik ANC uległ zmianie z 600 ± 290 do 2143 ± 985 komórek/ μ L. Mediana leczenia G-CSF wyniosła 9 dni (IQR – przedział międzykwartylowy: 4-14).

W badaniu lino 2018 rekonstrukcja całkowitej liczby neutrofilii ($ANC \geq 0,5 \times 10^9$ komórek/L) nastąpiła po średnio 22 dniach (przedział: 16-37 dni) w grupie stosującej filgrastym biopodobny (BF) (n=12 pacjentów) i 25 dniach (przedział: 18-38 dni) w grupie stosującej filgrastym oryginalny (OF) (n=10 pacjentów). W ciągu 7 dni od przerwania terapii filgrastymem u 5 i 3 pacjentów odpowiednio w grupie BF i OF wartości ANC spadła poniżej $0,5 \times 10^9$ komórek/L. Nie wykazano IS różnic między grupami w częstości występowania gorączki neutropenicznej (p>0,99).

Średni czas trwania terapii do osiągnięcia rekonstrukcji hematopoезy

W badaniu lino 2018 oceniono, że średni czas trwania terapii do osiągnięcia rekonstrukcji hematopoезy wyniósł 22 dni (przedział: 12-28 dni) w grupie BF oraz 24 dni (przedział: 17-62 dni) w grupie OF. Nie wykazano IS różnic między grupami w średnim czasie stosowania terapii do momentu osiągnięcia rekonstrukcji hematopoезy (p=0,14).

W badaniu Herrero 2019 u 13 włączonych do badania pacjentów średni czas trwania ciężkiej neutropenii do uzyskania rekonstrukcji hematopoезy, po zastosowaniu filgrastymu wyniósł 2 dni (IQR – przedział międzykwartylowy: 2-5).

3.2. Podsumowanie

W ramach aktualizacji przeglądu systematycznego przeprowadzonego na potrzeby raportu nr OT.4321.5.2018 nie odnaleziono badań opublikowanych po dacie 27.08.2018 r. spełniających predefiniowane kryteria włączenia dla wskazań: gorączka neutropeniczna i neutropenia wrodzona - w przypadkach innych niż określone w ChPL. Odnaleziono natomiast trzy badania dla wskazania neutropenia nabyta w przypadkach innych niż określone w ChPL, tj. badanie lino 2018, Hamel 2019 i Herrero 2019.

Badania lino 2018 i Hamel 2019 mają charakter retrospektywny (z grupą kontrolną oraz jednoramienne), natomiast badanie Herrero 2019 jest to badanie prospektywne, obserwacyjne. Badania te cechują się licznymi ograniczeniami. Uczestniczyły w nich małe grupy pacjentów, w badaniu Hamel 2019 nie zdefiniowano stosowanej u pacjentów substancji z grupy G-CSF (do której należy filgrastym, ale występują również formy pegylowane G-CSF tj. pegfilgrastym i lipegfilgrastim). W badaniu tym głównym celem była ocena poprawy liczby leukocytów po zastosowaniu terapii G-CSF, a nie poprawa wskaźnika ANC, dla którego dla 30% pacjentów brak było danych. Ponadto wynik poprawy wskaźnika ANC w badaniu Hamel 2019 podano na podstawie średniej uzyskanej w całej populacji włączonej do badania (uwzględniono w niej również osoby, które nie otrzymały

G-CSF), w związku z czym nie było możliwości oszacowania wartości MD (średnia ważona różnic, ang. mean difference) między grupą, w której zastosowano terapię G-CSF, a grupą, która jej nie stosowała.

Populację włączoną do badania lino 2018 stanowili pacjenci z różnymi nowotworami złośliwymi układu krwiotwórczego, tj. ostrą białaczką szpikową, zespołem mielodysplastycznym, ostrą białaczką limfoblastyczną oraz chłoniakiem nieziarnicznym. Jedynie pacjenci z zespołem mielodysplastycznym (tj. 3 osoby [25%], w grupie otrzymującej BF i 2 osoby [20%] w grupie otrzymującej OF) i ok. 40% pacjentów z pozostałymi rozpoznaniem stanowili populację docelową zgodną z kryteriami włączenia do niniejszego raportu, ponieważ jedynie u ok. 40% pacjentów w obu grupach przeszczep krwi pępowinowej poprzedzony był chemioterapią niemieloablacyjną, a więc był u nich stosowany G-CSF we wskazaniu pozarejestryjnym. Ponadto w badaniu tym zastosowano u pacjentów preparaty zawierające filgrastym produkowane przez japońskie firmy farmaceutyczne - preparat Gran Syringe produkowany przez firmę Kyowa Hakko Kirin Co., Ltd. oraz preparat Filgrastim BS Syringe for Injection "F" produkowany przez Fuji Pharmaceuticals. Preparaty te nie są zarejestrowane w Polsce.

Głównym ograniczeniem przeprowadzonej analizy klinicznej podobnie jak w 2018 roku jest brak wysokiej jakości badań oceniających skuteczność i bezpieczeństwo filgrastymu w omawianych wskazaniach. Nie odnaleziono również badań dotyczących innych niż uwzględnione w badaniach lino 2018, Hamel 2019 i Herrero 2019 neutropenii nabytych niezwiązanych z chemioterapią lub występujących po chemioterapii cytotoksycznej z powodu przewlekłej białaczki szpikowej. Ponadto na potrzeby niniejszej analizy nie odnaleziono badań, które umożliwiałyby porównanie skuteczności filgrastymu z inną możliwą do zastosowania w polskich warunkach technologią lekową lub jej brakiem.

4. Źródła

Publikacje pierwotne

- Herrero 2019** Herrero J., et al., Drug safety surveillance within a strategy for the management of non-chemotherapy drug-induced neutropenia, *International Journal of Clinical Pharmacy*, Springer Nature Switzerland 2019, <https://doi.org/10.1007/s11096-019-00873-9>
- Hamel 2019** Hamel S. et al., Single-center, real-world experience with granulocyte colony-stimulating factor for management of leukopenia following kidney transplantation, *Clinical Transplantation*. 2019, <https://doi.org/10.1111/ctr.13541>
- Iino 2018** Iino M. et al., Efficacy and Safety of Biosimilar Filgrastim for Cord Blood Transplantation Proceedings, 2018, <https://doi.org/10.1016/j.transproceed.2018.06.036>

Rekomendacje kliniczne

- AIOM 2020** Tralongo AC, Antonuzzo A, Pronzato P, Sbrana A, Turrini M, Zoratto F, Danova M. Management of chemotherapy-induced neutropenia in patients with cancer: 2019 guidelines of the Italian Medical Oncology Association (AIOM). *Tumori*. 2020 Aug;106(4):273-280. doi: 10.1177/0300891620927093. Epub 2020 Jun 15. PMID: 32538316.
- NCCN 2021** Griffiths E. A., et al., NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology, Hematopoietic Growth Factors, Version 4.2021
- NCCN CG 2020** Antibiotic protocol for the management of febrile neutropenia, <https://starship.org.nz/guidelines/antibiotic-protocol-for-the-management-of-febrile-neutropenia> [dostęp: 4.08.2021]
- Potemski 2020** Potemski P, Czyżykowski R. Supportive care. Neutropenia. *Oncol Clin Pract* 2020; 16. DOI: 10.5603/OCP.2020.0009.
- SEOM 2018** Carmona-Bayonas A, Jimenez-Fonseca P, de Castro EM, Mata E, Biosca M, Custodio A, Espinosa J, Vázquez EG, Henao F, Ayala de la Peña F. SEOM clinical practice guideline: management and prevention of febrile neutropenia in adults with solid tumors (2018). *Clin Transl Oncol*. 2019 Jan;21(1):75-86. doi: 10.1007/s12094-018-1983-4. Epub 2018 Nov 23. PMID: 30470991; PMCID: PMC6339667.

Pozostałe publikacje

- ChPL Accofil** Charakterystyka Produktu Leczniczego Accofil (data dostępu: 2.08.2021)
- ChPL Nivestim** Charakterystyka Produktu Leczniczego Nivestim (data dostępu: 2.08.2021)
- ChPL Zarzio** Charakterystyka Produktu Leczniczego Zarzio (data dostępu: 2.08.2021)
- OT.4321.5.2018** Filgrastym we wskazaniach: innych niż określone w ChPL. Opracowanie na potrzeby oceny zasadności dalszego finansowania leków zawierających daną substancję czynną we wskazaniach innych niż wymienione w Charakterystyce Produktu Leczniczego
- GRADE Handbook** Holger Schünemann, GRADE Handbook. Handbook for grading the quality of evidence and the strength of recommendations using the GRADE approach. Updated October 2013. <https://gdt.gradeapro.org/app/handbook/handbook.html#h.9rerfrbkfaw8>, [dostęp: 5.08.2021]

5. Załączniki

5.1. Wykaz leków zawierających filgrastym finansowanych ze środków publicznych w ramach ocenianego wskazania

Tabela 3. Produkty lecznicze refundowane w ocenianym wskazaniu zgodnie z obwieszczeniem MZ z dnia 21.06.2021

Nazwa, postać i dawka leku	Opak.	Kod EAN	UCZ [zł]	CHB [zł]	CD [zł]	WLF [zł]	PO	WDS [zł]
Accofil, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 30 mln j./0,5 ml	1 amp.-strz.	05055565713846	56,81	59,65	66,68	32,55	ryczałt	37,33
Accofil, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 30 mln j./0,5 ml	5 amp.-strz.	05055565713860	144,62	151,85	167,91	162,74	ryczałt	8,37
Accofil, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 30 mln j./0,5 ml	7 amp.-strz.	05055565726068	207,74	218,13	235,92	227,83	ryczałt	11,29
Accofil, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 48 mln j./0,5 ml	1 amp.-strz.	05055565713853	95,69	100,47	109,81	52,08	ryczałt	60,93
Accofil, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 48 mln j./0,5 ml	5 amp.-strz.	05055565713877	240,95	253,00	271,55	260,38	ryczałt	14,37
Accofil, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 48 mln j./0,5 ml	7 amp.-strz.	05055565726075	343,35	360,52	381,47	364,53	ryczałt	20,14
Nivestim, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 12 mln j./0,2 ml	5 amp.-strz.po 0,2 ml	05909990904747	87,77	92,16	102,71	65,10	ryczałt	40,81
Nivestim, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 30 mln j./0,5 ml	5 amp.-strz.po 0,5 ml	05909990904778	206,28	216,59	232,65	162,74	ryczałt	73,11
Nivestim, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 48 mln j./0,5 ml	5 amp.-strz.po 0,5 ml	05909990904808	330,04	346,54	365,09	260,38	ryczałt	107,91
Zarzio, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 30 mln j./0,5 ml	5 amp.-strz.po 0,5 ml	05909990687787	145,47	152,74	168,80	162,74	ryczałt	9,26
Zarzio, roztwór do wstrzykiwań lub infuzji, 48 mln j./0,5 ml	5 amp.-strz.po 0,5 ml	05909990687848	230,31	241,83	260,38	260,38	ryczałt	3,20

Skróty: UCZ – urzędowa cena zbytu, CHB – cena hurtowa brutto, CD – cena detaliczna, WLF – Wysokość limitu finansowania, PO – poziom odpłatności, WDS – wysokość dopłaty świadczeniobiorcy

5.2. Strategia wyszukiwania publikacji

Tabela 4. Strategia wyszukiwania w bazie Medline (data ostatniego wyszukiwania: 30.07.2021 r.)

Nr wyszukiwania	Kwerenda	Liczba rekordów
1	filgrastim[MeSH Terms]	213
2	filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarzio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant, Human Methionyl" or "G CSF Recombinant, Human Methionyl" or "Recombinant-Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor" or "Recombinant Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor"	3036
3	(filgrastim[MeSH Terms]) OR (filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarzio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant, Human Methionyl" or "G CSF Recombinant, Human Methionyl" or "Recombinant-Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor" or "Recombinant Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor")	3036
4	neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia"	69586
5	"Barth syndrome" or "neutropenic enterocolitis"	716
6	(neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia") OR ("Barth syndrome" or "neutropenic enterocolitis")	69985

Nr wyszukiwania	Kwerenda	Liczba rekordów
7	((filgrastim[MeSH Terms]) OR (filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarxio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant, Human Methionyl" or "G CSF Recombinant, Human Methionyl" or "Recombinant-Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor" or "Recombinant Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor")) AND ((neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia") OR ("Barth syndrome" or "neutropenic enterocolitis"))	1439
8	((filgrastim[MeSH Terms]) OR (filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarxio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant, Human Methionyl" or "G CSF Recombinant, Human Methionyl" or "Recombinant-Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor" or "Recombinant Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor")) AND ((neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia") OR ("Barth syndrome" or "neutropenic enterocolitis"))	206
9	((filgrastim[MeSH Terms]) OR (filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarxio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant, Human Methionyl" or "G CSF Recombinant, Human Methionyl" or "Recombinant-Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor" or "Recombinant Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor")) AND ((neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia") OR ("Barth syndrome" or "neutropenic enterocolitis")) Clinical Study, Clinical Trial, Clinical Trial, Phase I, Clinical Trial, Phase II, Meta-Analysis, Multicenter Study, Observational Study, Randomized Controlled Trial, Review, Systematic Review, from 2018/8/27 - 2021/7/30	63

Tabela 5. Strategia wyszukiwania w bazie Embase (data ostatniego wyszukiwania: 30.07.2021 r.)

Nr wyszukiwania	Kwerenda	Liczba rekordów
1	exp filgrastim/	2940
2	(filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarxio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant human methionyl" or "recombinant methionyl human granulocyte colony stimulating factor" or "recombinant-methionyl human granulocyte colony stimulating factor").ab,kw,ti.	4063
3	1 or 2	5578
4	(neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia").ab,kw,ti.	67422
5	("Barth syndrome" or "neutropenic enterocolitis").ab,kw,ti.	953
6	4 or 5	67988
7	3 and 6	1986
8	from 7 filters: publication date past 3 years; article; human	222

Tabela 6. Strategia wyszukiwania w bazie Cochrane (data ostatniego wyszukiwania: 30.07.2021 r.)

Nr wyszukiwania	Kwerenda	Liczba rekordów
#1	MeSH descriptor: [Filgrastim] explode all trees	369
#2	filgrastim or neupogen or topneuter or "TBO Filgrastim" or "TBO-Filgrastim" or "Filgrastim-sndz" or Zarxio or "R-metHuG-CSF" or "R metHuG-CSF" or "G-CSF Recombinant, Human Methionyl" or "G CSF Recombinant, Human Methionyl" or "Recombinant-Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor" or "Recombinant Methionyl Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor"	1293
#3	#1 or #2	1293
#4	neutropenia or "febrile neutropenia" or "severe congenital neutropenia"	13984
#5	Barth syndrome or "neutropenic enterocolitis"	24
#6	#4 or #5	13998
#7	#3 and #6 with Cochrane Library publication date Between Aug 2018 and Jul 2021	114